No. 142. **1842.**

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Donderdag **24 November.**

FRANKRIJK.

PARIJS, den 20sten November.

Eergisteren is de Koning van St. Cloud herwaarts gekomen, en heeft een' ministerraad gepresideerd, die ruim twee uren duurde. Z. M. had alvorens audientie verleend aan den prefect van politie *Delessert*, die onder de talrijke sollicitanten naar de prefectuur der Seine genoemd wordt.

— Het ontwerp voor de plaatsing der troepen der bezetting, ter verzekering van de veiligheid der hoofdstad, ingeval eener volksbeweging, 't welk dezer dagen bij den algemeenen staf is bewerkt, is thans aan de kolonels der verschillende regementen medegedeeld. Al de officieren zijn vermaand, om, bij voorraad, dat gedeelte der stad, in hetwelk hunne troepen zouden behooren te worden geposteerd, te gaan verkennen.

— Het Parijsche hof van assises heeft den 19den November uitspraak gedaan in de zaak van *Hourdequin* en andere ambtenaren van de prefectuur van de Seine, die sedert veertien dagen, als beschuldigd van zich te hebben laten omkoopen en van andere bedriegelijke trekken, voor dat hof te regt stonden. De gezworenen hebben twee der beschuldigden vrijgesproken. *Hourdequin* en twee anderen zijn daarentegen, ten minste op sommige hun ten laste gelegde punten, schuldig verklaard, doch met verzachtende omstandigheden. *Hourdequin* is tot eene gevangenisstraf van vier jaren en de beide anderen tot zulk eene straf van drie jaren veroordeeld.

— De kamer der boekdrukkers dezer hoofdstad heeft zich met het adres der boekhandelaren vereenigd, en zich voor een handelsverdrag met Belgie verklaard.

— Men is er thans met vele kosten en moeite in geslaagd, om het schip *Telemachus*, hetwelk in 1790 bij Quillebeuf gezonken, en, waarin men meende dat millioenen schats der emigranten geborgen waren, naar boven te werken, doch men schijnt geene schatten te vinden, waaruit men besluit, dat de emigranten hunne schatten in kleinere vaartuigen hebben overgezonden, en dat de *Telemachus* slechts tot voorwendsel ter berging heeft gestrekt.

— In den avond van den 1sten dezer zijn te Algiers twee zware schokken van aardbeving gevoeld, zoodat de inwoners uit hunne huizen vlugteden. Voorts geven de berigten uit Algerie verslag van de groote werkzaamheden, sedert eenige tijd tot vergrooting en verfraaijing der stad Blidah aangewend. Eene der fraaiste turksche moskeën aldaar is in eene christenkerk herschapen, en door den Aartsbisschop van Bordeaux, in tegenwoordigheid van den Bisschop van Algiers en vijf anderen, gewijd.

— De tijdingen uit Spanje luiden heden ongunstig. De *Messager* behelsde gisteren avond weder twee telegraphische depeches, waarvan de eerste uit Madrid van den 15den November, het berigt hield, dat de kandidaat der oppositie, de heer *Olozaga*, met 82 tegen 41 stemmen, die gegeven waren aan den vorigen president en kandidaat van het ministerie, de heer *Acuna*, tot president van de kamer der gedeputeerden is benoemd geworden. — De heer *Cortina* was met 80 stemmen tot vice-president gekozen.

De tweede depeche is uit Perpignan van den 19den November, en houdt de volgende nadere tijdingen omtrent de gebeurtenissen te Barcelona.

» Een brief uit Barcelona van een officier der kavallerie, den 18den door eenen ordonnans te la Junquiera aangebragt, houdt het volgende: » Na een bloedig gevecht zijn wij genoodzaakt geweest de stad te ontruimen. De inwoners hebben zich van de artillerie meester gemaakt, sedert twee dagen bivouacqueren wij aan den voet der wallen; de nationale garde is het eerst van de Engelenpoort meester geworden; vrouwen hadden zich met lansen gewapend; detachementen linietroepen bezetten nog de Atarazanas, Montjuits en de haven. Men verzekert dat ook te Solsona en Lerida de opstand uitgebroken is."

De bijzondere berigten uit Madrid van den 13den, doen zien dat ook daar ~~toen~~ reeds eenige gisting bestond; den nacht te voren was het garnizoen onder de wapens geweest, en ook dien avond was hetzelve weder geconsigneerd. De reden dezer maatregelen wist men niet bepaald op te geven; allerlei geruchten liepen er alzoo, waarvan onder anderen het meest ingang vond, dat het gouvernement bevreesd was voor eene republikeinsche beweging. Hetzelve zou voorts naar gezegd werd, vernomen hebben, dat de infant don *Francisca da Paula* te Saragossa tot regent was uitgeroepen; eindelijk wilde men dat er ongunstige tijdingen uit de provinciën waren ontvangen en het gouvernement dus tegen alle mogelijke gebeurtenissen op zijne hoede wilde zijn; men sprak ook nog van maatregelen tegen de drukpers.

Een der bladen, *el Corresponsal*, van den 15den, zeide dat eene magt van 1000 paarden en 7000 man infanterie rondom de hoofdstad zou zamengetrokken worden.

De gedeputeerden hadden bij de opening der Cortes de bevredigende aanspraak van den heer *Fernandez de los Rios*, alsmede het programma van de werkzaamheden in de tegenwoordige zitting met koelheid aangehoord, en waren uiteengegaan zonder eenig besluit te nemen.

Hier te Parijs zijn sedert gisteren een aantal koeriers van de zijde van Spanje aangekomen, onder andere drie bij de spaansche ambassade, regtstreeks komende van Barcelona. Heden morgen is een der secretarissen van gemelde ambassade, na de aankomst van een koerier, naar het ministerie van buitenlandsche zaken gegaan om den heer ~~Guizot den inhoud der ontvangene depeches mede te deelen; dewijl~~ de heer *Guizot* zich kort daarop naar den koning op St. Cloud begeven heeft, denkt men dat er belangrijke berigten zijn overgebragt.

— De heer *Lefebvre*, de fransche koopman, die sedert 1806 te Gironne gevestigd was, en door de uitbreiding eener fabrijk Katalonië sterk had bevoordeeld, heeft zich schriftelijk bij de Spaansche Regering beklaagd over de handelwijze van *Zurbano*, toen deze hem bevolen heeft het kloostergebouw, waarin zijne fabrijk gevestigd was, te verlaten. De drift en onbeschoftheid van dien generaal zijn zoo ver gegaan, dat hij de bescheiden bedenkingen van den drie en zeventigjarigen grijsaard met schoppen heeft beantwoord.

— De beide avondbladen houden de volgende tijdingen, langs eenen buitengewonen weg ontvangen.

Alexandrie, 5 November.

» Een vredestraktaat is gesloten geworden tusschen den engelschen gevolmagtigde en het chinesche gouvernement. De voornaamste bepalingen daarvan zijn deze:

» 1.) Het chineesch gouvernement zal in drie jaren betalen 21 millioenen dollars.

» 2.) De havens van Canton, Amoy, Ning-Po en twee anderen zijn voor den engelschen handel geopend.

» 3.) Het eiland Hong-Ko wordt voor goed aan Hare Britsche Majesteit afgestaan.

» 4.) De gevangenen zullen worden vrijgegeven.

» 5.) Er zal eene amnestie worden afgekondigd.

» 6.) De officieren van de beide natien zullen op eenen gelijken voet behandeld worden.

» De eilanden Chusan en Kolongson zullen bezet gehouden worden tot na de geheele afbetaling der schatting."

(*Van den 21sten.*) De koninklijke familie zal, naar men thans verzekert, met het begin van December de Tuilerien weder betrekken.

— De raad van ministers is gisteren weder onder 's konings voorzitting vergaderd geweest.

— Van de Spaansche grenzen wordt heden uit Figueras van den 16den en uit Perpignan van den 17den geschreven, dat toen op beide plaatsen noch koeriers, noch diligences uit Barcelona aangekomen waren. Men was in de grootste ongerustheid over de gebeurtenissen die in laatstgenoemde stad kunnen voorgevallen zijn. Men wist dat op het St. Jacobsplein (waar de gebouwen der mu-

nicipaliteit en van het koninklijk geregtshof staan), twee bataillons waren doorgedrongen, die de barikaden hadden opgeruimd, en dat het getal der opstandelingen bijna 14,000 bedroeg. Duizenderlei geruchten liepen er over de oorzaak van dezen opstand; sommigen schreven hem toe aan eene ligting van de militie-troepen, anderen aan het ontworpen traktaat voor den invoer van katoenen stoffen. De schipper van een vaartuig, die den vorigen avond aangekomen was, zeide zware losbrandingen van het geschut te hebben gehoord, welke bij vermoedde van de zijde van Barcelona te komen. Men wil voorts dat de kapitein-generaal, na de noodige sommatien te hebben gedaan om de opstandelingen de wapenen te doen nederleggen, zich genoodzaakt had gezien de krijgswet af te kondigen. De poorten van Barcelona waren gesloten, en niemand kon uit of in de stad.

— Bijzondere brieven uit Madrid van den 14den houden, dat men toen reeds voorzag dat de kandidaat der oppositie, de heer *Olozaga* de meerderheid bij de keuze van den president der kamer van gedeputeerden zou bekomen. Niemand wist waarvoor het gouvernement sedert twee dagen zulke buitengewone maatregelen van voorzorg had genomen, en de troepen nacht en dag onder de wapens had gehouden, zonder dat er blijkbaar spoor van wanorde was te ontdekken. — Omtrent de houding van het gouvernement tegen over de parlementaire oppositie liepen verschillende geruchten. Men dacht dat ingeval het tot eene ontbinding der kamer besloot, de organisatie van het ministerie en de leiding der algemeene verkiezingen zouden opgedragen worden aan de heeren *Gonzales* en *F. Infante*; zoo het daartoe niet besloot, dacht men aan eene wijziging van het kabinet, waarbij dan de heer *Olozaga* en zijne staatkundige vrienden aan de zaken zouden komen.

— De dagbladen uit Bombay met de jongste indische brievenmaal aangebragt, behelzen belangrijke tijdingen nopens de gebeurtenissen in China en Indie. Die uit het eerstgenoemde rijk, door het fregat *Sesostris* aangebragt, zijn uit Nanking van den 31sten Augustus, en uit Hong-Kong van den 10den September gedagteekend. Het traktaat, waarvan de sluiting reeds aangekondigd is, behoeft nog de ratificatie van den keizer, waaraan men echter niet wilde twijfelen. Verscheidene regimenten zouden nu op Hong-Kong in vast garnizoen verblijven. Twee of drie ligte fregatten zouden in de Chinesche wateren verblijven, en eenige stoombooten de gemeenschap onderhouden met de vijf vrije havens waarmede de Engelschen handel kunnen drijven. Den 20sten Julij wierp het eskader, 70 vaartuigen sterk, het anker voor de stad Chin-Keangfoo. De troepen die onder de bevelen van lord *Salhonn* ontscheept werden, ontmoeteden weinig tegenstand, maar de linker brigade, onder de bevelen van den generaal *Schoedde*, vond de Tartaren besloten om tot het uiterste tegenstand te bieden.

De Tartaren betwistteden hunnen vijand het terrein voet voor voet, een onderhielden een geregeld vuur van de muren der stad. Stormladders van 25 voeten hoogte werden tegen de muren geplaatst, en de bestorming bevolen; 15 minuten daarna wapperde de britsche vlag op de bastions. Van de zijde der Engelschen sneuvelden 170 man, terwijl een aantal officieren bij den aanval gekwetst werden. De Chinezen verloren 1000 man. Het eskader zeilde daarop de rivier verder op, zich naar Nanking rigtende. Den 6den Augustus nam hetzelve stelling voor de muren, welke men wilde bombarderen. De bezetting der stad bestond uit 14,000 Tartaren. De operatien zouden een aanvang nemen, toen de Chinezen een parlementair afzonden, en den 15den zijn de Chinezen in onderhandeling getreden over het traktaat, hetwelk den 26sten gesloten is. Het Chinesch gouvernement leed, naar gezegd wordt, veel, ten gevolge van de staking der handelzaken gedurende nu twee jaren lang.

— Omtrent de zaken in Indie zegt de *Bombaij monthlij Times* van den 15den October, dat de troepen van den generaal *Pollock*, nabij de Koord van Kabul, na de voor het engelsche leger in Januarij ll. zoo noodlottige engten te zijn doorgetrokken, den 13den September *Ukbar*-Khan, aan het hoofd van 16000 Afghanen hebben ontmoet, gereedstaande om de Engelschen den doortogt te verhinderen. De vijand had zeer goede stellingen genomen en dapper gevochten. Men had dikwijls de stellingen met de bajonet moeten meester worden. Ten laatste waren de Afghanen geheel op de vlugt geslagen, drie vaandels, twee stukken geschut en eene groote hoeveelheid munitie in handen der Engelschen latende. De laatstgenoemden hadden verloren 32 gesneuvelden en 130 gekwetsten.

Den 16den heeft de generaal *Pollock* bezit van Bale-Hissan genomen. Mevrouw *Trevor* en verscheidene andere gevangenen zijn in het britsche legerkamp aangekomen; de andere gevangenen waren noordwaarts gevoerd, naar Bamehean, waar men hoopte te zullen komen. Meer dan 700 man waren uitgezonden om hen op te sporen. De kapitein *Bijgrave* heeft men alleen met *Ukbar*-Khan terugbekomen. In het gevecht van Ghuznee hebben de Engelschen 36 gesneuvelden en 68 gekwetsten gehad.

— Een supplement van den *Maltha-Times*, van den 13den November gedagteekend houdt nog onder het opschrift: *Buitengewone depeche uit Indie* het volgende: » De *Medea*, van Alexandrie aangekomen, heeft ons zeer voldoende tijdingen uit China en Indie aangebragt. Cabul is veroverd; alle gevangenen hebben hunne vrijheid wederbekomen. Guznée is verdelgd geworden.”

— Ter beurze van heden (21 *November*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. 119,15; 3 pCt. 80,40; Nap. r. 108,90; Spanje 29; Rom. L. 103¾.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 19den November.

Volgens eene daaromtrent gedane aankondiging, bedroegen de ontvangene giften, ter zake van den grooten brand te Hamburg, op den 31 October omstreeks 4,320,090 M. B. (nagenoeg *ƒ* 5,845,000).

— Naar men verzekert, heeft de graaf *von Wijlich und Lottum*, voormalig gezant bij het Nederlandsche hof, en thans tot dien post bij de verhevene Porte benoemd, verzocht, van deze laatste betrekking, wegens zijne zwakke gezondheid, verschoond te mogen blijven, en is dezelve opgedragen aan den bij het departement van buitenlandsche zaken geplaatsten ambtenaar *le Cocq*, aan wien de rang van buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister verleend is.

— Uit St. Petersburg wordt van den 10 gemeld, dat de generaal der infanterie *Neidhardt*, in plaats van den generaal *Golowin*, tot bevelhebber van het in den Kaukasus gedetacheerde Russische legerkorps en tot gouverneur-generaal van de Transkaukasische provincien benoemd is.

— Het Osnabrugsche vlek Vörden is, in den nacht van 13 op 14 dezer, door een' zwaren brand geteisterd, waardoor de kerk, het raadhuis, het schoolgebouw en vijf en zeventig woonhuizen in de asch zijn gelegd.

— Terwijl in brieven uit Baden de verwachting wordt uitgedrukt, dat de tusschen dat Groothertogdom en het Zwitsersche kanton Aargau bestaande moeijelijkheden spoedig uit den weg zullen geruimd worden, schrijft men, uit Aarau onder dagteekening van 13 November het volgende:

» Den 7den dezer is onze groote raad bijeengekomen, en heeft in zijne eerste zitting het verslag van den regeringsraad wegens de geschillen met Baden in handen eener commissie gesteld, om daarop nog in den loop dezer week te dienen van berigt. Op voorstel dier commissie, is gisteren door den grooten raad eenstemmig besloten: 1°. De door den regeringsraad tegen Bazel genomen maatregelen goed te keuren en denzelven deswege den dank der vergadering te betuigen; 2°. denzelven te magtigen, om op den ingeslagen weg voort te gaan, en in geval Baden zich verdere aanmatingen mogt veroorloven, gepaste maatregelen van wedervergelding daartegen te nemen; 3°. denzelven te magtigen om strafbepalingen te maken tegen degenen, die zich aan de voorgeschreven maatregelen niet mogten onderwerpen; en ten 4°. denzelven te magtigen om de definitive opheffing te bewerken der in 1836 met Baden gesloten overeenkomst, wegens de daarstelling van veeren bij Coblenz, Zurzach en Kadelburg.”

In andere Zwitsersche kantons schijnt men intusschen niet zoo stellig overtuigd te zijn, dat het goed regt in dezen aan de zijde van Aargau is, weshalve vele twijfelen of de aanstaande Landdag, bij welken deze aangelegenheid noodzakelijk ter sprake zal moeten komen, de door de Aargausche regering gevolgde handelwijs wel zal goedkeuren.

— Volgens een schrijven uit Venetie, van den 26 October, heeft het door den handelstad van Triest aan dien van Venetie onlangs gedane voorstel, om gezamelijk eenige deskundigen naar Oostindien te zenden, met den last, om, zoo mogelijk, handelsbetrekkingen aan te knoopen, in Venetie algemeenen weerklank gevonden, en verwachtte men binnen kort dit voornemen ten uitvoer gebragt te zien.

ENGELAND.

LONDEN, den 19den November.

H. M. en prins *Albert* bevinden zich nog altijd op Walmer Castle, doch worden echter eerstdaags te Brighton verwacht. De Prins ontziet het stormachtigste weder niet, om wandelingen langs het strand te doen, op welke hij dikwijls alleen door zijnen stalmeester en jagthonden vergezeld is. Als het weder zulks toelaat, zullen hij en de Koningin morgen Ramsgate bezoeken.

— De Londensche ministeriele bladen, die thans het sluiten van het protokol betrekkelijk de ratificatie van het verdrag tot het te keer gaan van den slavenhandel bevestigen, geven zich echter tevens veel moeite tot het betoog, dat Engeland nooit zal toestemmen in het krachteloos verklaren der beide tusschen die mogendheid en Frankrijk bestaande verdragen tot hetzelfde doel van 1831 en 1833.

— De schade, die de Britsche handelsstand door het vergaan van den Oost-Indievaarder *Reliance*, nabij Boulogne, geleden heeft, is nog grooter, dan men eerst had gedacht. De waarde van schip en lading wordt thans op niet minder dan 250,000 ponden st. of 3 millioen Nederlandsche guldens begroot. Van de 27,000 kisten thee, waarmede het schip bevracht was, waren, volgens de laatste berigten 2,500 gered; doch deze bevonden zich allen in eenen zeer beschadigden toestand.

— Het eiland Madeira is in het laatst der vorige maand door een hevigen storm geteisterd geworden, die de onheilen in het geheugen terugriep, ten jare 1803 aldaar door den vreesselijken watervloed veroorzaakt, welke meer dan vierhonderd menschen wegsleepte.

Na een ongemeen heeten en droogen zomer, was dit jaar de weêrsgesteldheid omtrent de helft van October op eens veranderd, en van toen af tot den 24sten donderde en regende het dagelijks geweldig. In den namiddag van laatstgenoemden dag steeg het zeewater plotseling, terwijl de stortregens aanhielden; de straten der stad Funchal werden door de rivier overstroomd en eene brug werd weggesleept. Honderden mannen, vrouwen en kinderen zochten hun behoud op de bergen. Het water stroomde de met wijn en granen opgevulde bergplaatsen binnen, wier kostbare inhoud meestendeels bedorven werd. Nagenoeg tweehonderd huizen zijn vernield of onbewoonbaar gemaakt.

Den volgenden dag beraamde de Gouverneur schikkingen, om den armen huisvesting en voedsel te verschaffen. Den 26sten verhief de storm zich op nieuw; de zee overstelpte het strand, en zette de benedenstad onderwater. Zes schepen, welke in de baai lagen, werden van hunne ankers losgerukt, en zijn vergaan. Van de meesten daarvan heeft men echter de equipage, voor het grootste gedeelte althans, kunnen redden, maar die der sardinische schooner *Gloria Madre Esperanza* is tot den laatsten man in de golven omgekomen. De inwoners van Funchal hebben, op weinigen na, het leven kunnen bergen, maar velen van die der andere plaatsen op het eiland zijn niet zoo gelukkig geweest. Die plaatsen zelve hebben veel geleden. Machia is half vernield, en al de visschersbooten zijn weggedreven; in de parochie Madelena zijn nagenoeg al de huizen, te gelijk met vele inwoners, verdwenen; Fayal en Porto Cruz hebben veel verloren; gansche wijnbergen zijn daar door de zee verwoest. Ook te Canico betreurt men groote onheilen; Santa Cruz is het minst bezocht. Bij de treurige gesteldheid der portugesche finantien, vreest men dat de gevolgen dezer rampen naauwelijks hersteld zullen kunnen worden.

De namen der verongelukte schepen, buiten het reeds genoemde, zijn: de engelsche schooner *Wave*, de brik *Dart*, van Londen, de amerikaansche brik *Creole*, de portugesche schooner *Nove Beyinho*, en een driemastschip, welks naam niet vermeld wordt. Later heeft men vernomen dat nog eene andere sardinische schooner, bij Porto Santa, gelijk lot getroffen heeft.

— Berigten uit New-York, van den 21sten October, melden, dat toen aldaar was teruggekomen de agent van het bewind der Vereenigde Staten, die belast was geweest met eene zending naar Engeland, ten einde daar te onderhandelen over eene leening van 12 millioenen dollars, en dat deze zending geheel en al was mislukt. De Londensche bankiers waren, naar men meldt, in den beginne niet ongezind, om over de zaak te handelen, maar hebben later de gedane aanbiedingen verworpen, wel begrijpende, dat het publiek de onderneming niet zou ondersteunen, en dat dezelve door de dagbladen openlijk bestreden zou worden. Onze dagbladen, dit een en ander mededeelende, geven hunne vreugde over het mislukken der ontworpene leening te kennen, en tevens de hoop, dat men in Noord-Amerika deze les zal ter harte nemen.

— Gisteren waren de 3 pCt. gec. 94 drie achtste; Spanje 18¾, ⅞; Portugal 28½; Braz. 65 à 66; Mexico 33⅜; Columbia 21⅝; Holl. 2½ pCt. 53⅝; dito 5 pCt. 101⅛.

BELGIE.

BRUSSEL, den 22sten November.

De koning is gisteren naar zijn landgoed Andenne vertrokken.

— Een treurig voorval heeft hier eergisteren nacht plaats gehad. De heer *Aimé Sirey*, zoon van den vermaarden Parijschen regtsgeleerde van dien naam, is door zekeren heer *de Caumartin*, insgelijks te Parijs woonachtig, ten huize van mejufvrouw *Heinefetter*, eerste zangeres bij onzen Koninklijken schouwburg, onder eenen hevigen twist, met eenen degenstok, in tegenwoordigheid van andere gasten, zoodanig gewond, dat hij dadelijk den geest gaf. De schuldige heeft zich oogenblikkelijk op de vlugt begeven, en het zou hem, niettegenstaande de ijverigste pogingen der politie, gelukt zijn, over de Hollandsche grenzen te geraken.

— De heer *Ernest Vandersmissen* is, na zijne gevangenisstraf van 24 uren te hebben ondergaan, op vrije voeten gesteld.

— Men heeft een brief van den ontvlugten generaal *Vandersmissen* ontvangen, waarin deze verzekert, dat zijn ontwerp in een zeer korten tijd is beraamd en dadelijk uitgevoerd, en dat hij alleen daartoe is bewogen geworden, omdat hij, daar zijne bekomene wonden in den oorlog zich op nieuw deden gevoelen, liever het uiterste had willen wagen, dan zich aan de jammeren eener langdurige gevangenis onderwerpen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 23sten November.

Op Donderdag den 22sten December zal voor het provinciale hof te 's Hertogenbosch behandeld worden de zaak tegen *Norbertus Marinissen*, *Johannes de Graaf* en *Cornelis Heijkans*, beschuldigd van feitelijke wederspannigheid gewapenderhand door drie personen, onder de gemeente Alphen, jegens openbare ambtenaren, (opzieners der jagt) in de waarneming hunner functien, en de eerste beschuldigde daarenboven van moedwilligen doodslag op een opziener der jagt, in de uitoefening zijner functien werkzaam, met voorbedachten rade gepleegd. — De twee eerste beschuldigden zijn voortvlugtig. De heer Mr. *J. van der Does de Villebois* is ambtshalve ter verdediging van den derde beschuldigde tot raadsman benoemd.

— De Tweede Kamer der Staten-Generaal zal heden hare werkzaamheden hervatten en aanvangen met het benoemen van eenen nieuwen griffier voor die Kamer.

— In de *Amsterdamsche Courant* van heden leest men:

» De twee beroemde schilderijen ven *Rembrandt van Rhijn*, nagelaten door wijlen mevr. de douairière jhr. mr. *Jan van de Poll*, geb. *Valckenier*, heden alhier geveild, hebben opgebragt de somma van *f* 32,600, hebbende bij opbod gegolden *f* 24,600, in slag *f* 8000, dus te zamen *f* 32,600. De kooper is de heer *Nieuwenhuys*, van Brussel.

— Uit 's Hage schrijft men:

» Eergisteren is bij heeren Burgemeester en Wethouders ingekomen het besluit van Z. Exc. den Minister van Finantien, waarbij, krachtens koninklijke volmagt, het stedelijk bestuur gemagtigd wordt om de loterij te bewerkstelligen der schilderstukken, die bij elkander gebragt zijn, om te gemoet te komen aan den nood der weduwen en wezen van de epuipage der pink *Jonge Pieter*, van Scheveningen, welke op den 7den september jl. is vergaan. De verdienstelijke en menschlievende schilders, welke dusverre de vruchten van hun penseel tot dit edel doel bij den Burgemeester hebben ingezonden zijn de heeren *Bakhuyzen*, *Bosboom*, *Eeckhout*, *Cudin*, *Hoppenbrouwers*, *B. J. van Hove*, *H. van Hove*, *Joly*, *ten Kate*, *Mock*, *Moerenhout*, *Offermans*, *van Os*, *N. Pieneman* Jr. *Rochussen*, *Roozenboom*, *Schelfhout*, *Vertin*, *Verveer* en *Waldorp*.

— Men verzekert dat de instructie tegen den Utrechtschen logementhouder *Stenis*, die voor zeven weken door de politie te 's Hage is gearresteerd, reeds gereed ligt om aan den heer procureur-generaal te worden verzonden. De heer regter-commissaris *Canneman* is met het onderzoek van deze hoogst belangrijke en moeijelijke zaak belast geweest en het scheikundig rapport door de heeren *Vrijdag Zijnen* en *Van Deinse*, uitgebragt.

— In den morgen van den 19den, is te Ridderkerk brand ontstaan in de schuur der bouwmanswoning, genaamd *Zevenbergen*, bewoond door den bouwman *Cornelis Groenenboom*, welke zoo spoedig toenam, dat binnen twee uren de geheele bouwmanswoning met alle daar in zijnde gewassen, bouw- en melkgereedschappen en bijna alle meubelen eene prooi der vlammen werden, en zulks niettegenstaande de hulp der brandspuiten van de gemeente Oost- en West-Barendrecht, IJsselmonde, Ridderkerk en van den huize *ten Donck*, die ofschoon alle ver verwijderd, met den meesten spoed waren aangevoerd geworden, en alleen hebben kunnen slagen de eenige daarbij gelegene bouwmanswoning te beveiligen. De oorzaak van den brand is geheel onbekend.

De Artesische put van Grenelle, dit werk van vele jaren en rusteloos sloven, hetwelk zelfs na deszelfs voltooijing bij den eenen nog het voorwerp van twijfel wegens deszelfs nut, bij den anderen zelfs eene reden tot vrees geworden is, staat thans, alle hinderpalen der natuur en kunst ten trots en tot onvergankelijke eer van den man, die zich niet liet afschrikken, geheel gereed daar, als een werk dat volkomen aan deszelfs oogmerk beantwoordt, zoowel van gewigtige en weldadige gevolgen voor een groot gedeelte der Fransche hoofdstad zal wezen, als een sprekend en duurzaam bewijs zal zijn van de zege der werktuigkunst, van de overwinning der natuur door de wetenschap. Op 26 Sept. des namiddags ten 2 ure 20 minuten was het negentien maanden geleden, dat de krachtige opstijgende waterstraal voor het eerst met geweld uit den grond opspoot en zoodoende reeds den onverdroten veeljarigen arbeid van den Heer *Mulot* beloonde. De massa water, welke de bron sedert dat tijdstip heeft opgeleverd bedroeg in elke minuut 2600 litres. Zulk eene uitkomst, na acht jaren onbedenkelijke inspanning van kracht en geest eindelijk verkregen, verwierf aan deszelfs volvoerder, den Heer *Mulot*, de erkenning der geheele geleerde wereld, de bewondering en den dank der hoofdstad, welke hij met een even grootsch als voor hare eerste levensbehoefte gewigtig monument heeft begiftigd. Het water werd aan eene chemische analyse onderworpen, en na de afzondering der aard- en zanddeelen, welke de geweldige waterstroom ten gevolge van onderaardsche instortingen, met eene kracht van 45 à 50 atmosferen over de oppervlakte van den grond met zich mede voerde, veel zuiverder bevonden dan dat der Seine. Het bronwater wilde echter niet helder worden; het bleef, met kleine tusschenpoozen, troebel en modderig, naar uiterlijken schijn volkomen gelijk aan dat der straatgoten. Men had dus wel water bekomen, maar het was voor niets bruikbaar, en juist de omstandigheden, dat het zoo rijkelijk uit de opening vloeide, werd nu als eene nieuwe reden tot verlegenheid aangemerkt. De onwetende, alleen den eersten indruk volgende massa,

werd ongerust en het verschilde weinig of de Heer *Mulot* had zich genoodzaakt gezien om de 1847 voete diepe opening, welke hij met zooveel moeite, geduld en opoffering had geboord, wederom te dempen. Maar de bekwame ingenieur had eene te vaste overtuiging, dat hij ten langen laatste over deze hindernis zoude zegevieren, dan dat hij den moed zoo ligtelijk zoude laten zinken. Alle aan hem te kennen gegeven twijfelingen en bezorgdheden, alle tegenwerpingen beantwoordde hij steeds op eene en dezelfde wijze: »Zoodra de bron behoorlijk binnen buizen is gesloten, zullen ook de onderaardsche instortingen ophouden en zullen wij zuiver water erlangen.» Daarop ging hij over tot het vervaardigen van vertinde koperen buizen en deed dezelve in de opening naar beneden werken, doch weldra bleek het, dat hij de verhouding der digtheid en mitsdien de kracht van tegenstand der buizen tegen de kracht der onwederstaanbaar naar boven dringende waterkolom niet behoorlijk had berekend.

Deze kracht was zoo groot, dat de buizen plat gedrukt en sommige zelfs gescheurd werden alsof het vellen papier waren geweest. Hoe ongaarne ook, moest hij dus wel besluiten om zijnen tot zoo ver voltooiden arbeid zelf te vernielen; het uithalen der enkele buizen stelde echter het geduld, de bekwaamheid en volharding van den ingenieur op nieuw op eene misschien niet minder harde proef, dan die van de boring was geweest. Destijds had de hoop van de met ieder oogenblik naderbij komende welslaging hem aangemoedigd; thans, daarentegen, moest hij zijn werk vernielen, zonder de zekerheid te hebben, dat hetgene hij in de plaats zoude stellen, niet insgelijks mislukte. Na een zwoegen van verscheiden weken had men eindelijk, om zoo te spreken, den vorigen toestand hersteld, de buizen waren stuksgewijze uit de opening naar boven gehaald. Zoodra dezen arbeid verrigt was, besloot de Hr. *Mulot*, na de kundigste leden der akademie van wetenschappen te hebben geraadpleegd, inzonderheid den Heer *Arago*, die hem steeds met raad en daad behulpzaam was, nieuwe buizen van stevig ijzer te vervaardigen en dezelve zulk eene dikte en derhalve sterkte te geven, dat ieder gedeelte derzelve de proef eener inwendige drukking van 70 atmosferen konde weerstaan. Deze ontzaglijke arbeid werd in den loop der jongstverloopen maand Julij ten einde gebragt. De nieuwe buizen werden zorgvuldig van binnen en buiten vertind en met schroeven aan elkander gehecht. In het begin van Augustus, eindelijk, ving de Heer *Mulot* aan de nieuwe buizen in de geboorde opening te zetten. De stevigheid derzelve was ditmaal vooraf aan de strengste en zorgvuldigste proeven onderworpen geworden. Sedert ruim eene maand, namelijk sints 4 October, is nu ook deze beslissende operatie ten einde gebragt, en sedert dat oogenblik is het uitstroomende water, bij gelijkblijvende hoeveelheid en eene warmte van 27 graden, zoo helder als rotswater. Al de voorspellingen van den ingenieur zijn alzoo op het roemrijkst bewaarheid geworden en Parijs bezit thans eene bron van voortreffelijk water, die nog daarboven het onschatbare voordeel oplevert dat derzelver water zelfs naar de hoogst gelegen gedeelten der stad zonder moeite kan worden geleid. In den loop van October waren timmerlieden bezig om boven de bron ter hoogte van 33 ellen een stevig staketsel op te rigten, in welks midden de buizen nog tot eene zekere hoogte worden opgevoerd, en aan den top werd een vergaarbek geplaatst, mede van metaal, die het opstijgende water opvangt, hetwelk alsdan vervolgens door eene tweede minder wijde buis naar eenen beneden op den grond staanden bak afdaalt. Deze inrigting is gemaakt om juist te kunnen bepalen hoe hoog de waterstraal zich boven de oppervlakte van den grond verheft. De vroegere waarnemingen dienaangaande hadden doen zien, dat de bron, gelijk met den grond, 240 vierkante ellen water in het uur leverde, welke uitkomst tot 108 vierkante ellen verminderde, toen men het water 21 ellen hoog deed stijgen, en tot 90 vierkante ellen toen men het water nog 6 ellen meer deed klimmen. Deze laatste berekening kende echter, uit hoofde van de geringe soliditeit des provisionelen apparaats, hetwelk men daarbij bezigde, niet als geheel juist worden aangemerkt. De op 7 Nov. onder toezigt van den bekwamen bronmeester *Marry* gedane proefneming heeft daarentegen doen blijken, dat bij eene hoogte van 82 ellen in iedere vier en twintig uren 1325 vierkante ellen water werden uitgeworpen.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (22 *November*) werden omgezet: Ned. 2½ pCt. 52 negen zest.; id. 5 pCt. 101⅝, elf zest.; Syndik. 4½ pCt. 94⅛, ¼; Handelm. 131¾, 132¼, drie achtste; O. Indie 5 pCt. 100; Spoorweg op Rotterdam 60½; Ardoins 18 drie achtste, ¼, drie zest.; dito Coupons 18 drie achtste, ⅛; Port. te L. 2½ pCt. 31¾; Mexiko 33⅛.

Te Breda, bij Broese & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.